

نگاهی به :

اطرایش

بک توضیح :

قبل از بحث درباره اطرایش و وضع اسلام و مسلمانان در این کشور اردو پالی، نقل بک توضیح کوتاه در مورد یادداشت‌های مربوط به کوشش‌های اسلامی در ترکیه که در نخستین شماره‌های مکتب اسلام شماره دوم - چاپ شده است. در این کتاب در حدود ۱۰۰ شماره درباره کثرت مساجد و مدارس دینی و تعداد خدایان و عباد اسلامی در ترکیه، موجب گردید که چند نفر از خوانندگان مجله در این مورد نیز اظهار نظر داشته و در این مکتب نیز کیه، در تحت آن آمار و ارقام ضحایا اظهار تردید کنند.

باینکه آمار مندرج در آمارنامه که در دستم است، به اظهارات محمد بشار تور اوغلو، رئیس امور مذهبی ترکیه بود. ولی بر اثر وقت کم و تعداد افرادی که اقامت محدود یا حقیقتاً وقت‌بانه‌ها اجازه نداده که دیدن آن‌ها در مساجد و مدارس و غیره، ترجمه و نقل آخرین آمار منتشر شده در یکی از مشهورترین روزنامه‌های رسمی و مذهبی ترکیه در این زمینه، بسیار مناسب خواهد بود.

روزنامه بوگون Bugun - امروز - در صفحه اول خود ضمن چاپ عکس جنبه مشرک مشولین بر رسیدن ایام نوروزی در مساجد ترکیه، تحت‌الذمّه عنوان : ساختن ۷۳ مدرسه دینی دیگر برای تربیت و آموزش خطیبان و دست‌اندرکاران است. هفتاد و پنج هزار مسجد و بنیاد هزار کارمند امور دینی برای رفع نیازمندی‌های مردم مسلمان ترکیه کافی نیست. و چنین می‌نویسد : جمعیت نشر علم، کنفرانس خود را با شرکت نماینده ۴۶۶ می‌نویسد. در این تابلو افتتاح مدرسه مذهبی برای تربیت و تعلیم پیشنهاد و وعظ برای مساجد ترکیه، بگفتگو پرداخت. در این کنفرانس رسماً اعلام شد که در مساجد ترکیه ۸۵ هزار مسجد وجود دارد و برای رفع نیازمندی‌های مردم مسلمان این کشور، باید تعداد مدارس دینی به ۲۵۰ مدرسه افزایش

(پیوسته در صفحه ۶۵)

[نقشه از صفحه ۱۱۴]

یابد ... ریاست این کشور را « یوسف تورل » به عهده داشت ... (۱)

پایین توضیح کوتاه ، امیدواریم که هر گونه تردیدی در مورد صحت آمار من بوط به تعداد مساجد و مدارس دینی در ترکیه ، رفع شده باشد .

* * *

در اطریش :

صبح روز سه شنبه ۲۶ شهریور به مرز اطریش رسیدیم . قرار بود که در شهر « گرائس » نزدیکترین شهر اطریش به مرز یوگسلاوی - به دیدار دوستان دانشجو بروم ولی چند نفر از احباء انجمن اسلامی دانشجوین ، در مرز اطریش - یوگسلاوی با اتومبیل خود در انتظار من بودند و البته در دیدار غریب ، رفیق برام آشنا بر زبان سحر ، شرط نخستین « سفر » است و اگر این چنین دوستانی نباشند ، انسان دچار مشکلات زیادی خواهد شد ...

کشور اطریش ، سرزمینی که از سلسله کوه های آلپ بهره ای پر چین دارد و دره های میان کوه ها ، بر آن شیار افتاده است ، قره باغ علی نالقی و غرضه معارضه ملل شرق و غرب بوده است . سهند - ولاینه - ورنه و و اجلاوه در این سرزمین پایکدیگر مرخورد داشتند . اطریش درست در قلب اروپای مرکزی واقع است در شمال آن ، پشت دانوب ، کشورهای « چکوسلواکی » و « آلمان » قرار دارند . از طرف جنوب ، « روسیه » و « سرزمین کوچک ولی مستقل » « لیتخن اشتاین » و « لیختنشتاین » هم مرز است . در جنوب با « یوگسلاوی » و « ای탈یا » و در شرق با « مجارستان » همسایه است .

اطریش از نخستین روزهای تاریخ حیات خویش ، هر چند گاه میدان تاخت و تاز یکی از قبایل اروپا و آسیا بوده است . یک بار از طرف شمال پیش قدمی از نوهای رومی از کوه های « آلپ » گذشته وارد سرزمین تیرول (همانی که اطریش کنونی) شدند و آنجا پیش رفتند تا به کنار رود پنهانوری رسیدند که امروز دانوب نام دارد .

آنجا سرزمینهایی بوده است و بلند ، با کوه های پوشیده از برف که دامنه آنها از جنگلهای انبوه و دریا پوشیده بود . چمنزارها و دریاچه ها و صحرابارها و شباهت منتهی رود « دانوب » در آنجا بچشم می خورد . هر چه این از یون رومی پیش می رفتند ، مناظر زیباتری در برابر خود می دیدند .

در این پیشروها ، لژیون رومی با اقوامی وحشی ، که بدنهای نبر و مزدموهای طلایی داشتند و از نژاد تمدن بودند ، بر می خورد و این وحشیان با نیزه و تبر بچنگ با آنها بر می خاستند

(۱) یوگون ، چاپ استانبول ، سال ۳ شماره ۹۹۲ مورخ ۲۵ جمادی الثانی ۱۳۸۹

و بسیاری را می کشتند ولی رومیان به تدریج آنها را سرکوب کردند تا به کنار ، دانوب رسیدند و اردوگاه مرگری لژیون را و آنجا تشکیل دادند این اردوگاه را ، ویندو بونا ، نام دادند که ما امروز آنرا ، وین ، می خوانیم .

این اردوگاه دو خیابان اصلی داشت که حسب معمول اردوگاههای رومی بطور تقریبی ، در قلب شهر واقع بود . . . امروز هم درست خیابان اصلی ، وین ، بناهای « رینتا اشتراسن » و « فرانشیونز کای » در مرکز همین اردوگاه ، قلب شهر وین ، و در امتداد خیابان دو خیابان اردوگاه رومی ، بهم می رسند .

در واقع ، وین ، شهر است باستانی و قسری قدیمی امپراطوران اطریش که دور تا دور آنرا جنگل و چمن های سرسبز ساخته گمر بندهی احاطه کرده است . اکنون مقر هیئت دولت است . در پانخت اطریش آثار معماری قدیم و جدید بطرز سیما به با هم آمیخته اند ؛ بطوریکه مناره بولتور کلیسای گوتیکه « سنت ائین » از دور مشرف به پادشاهی شهر است کاشتهای دوره باروک که در قرن ۱۷ و ۱۸ بنا گردید نه تنها موزه های مهم را در بر گرفته اند بلکه در قسمت آسایش مردم هم قرار دارند . در سوسمه های قدیمی ، عمارت مشرف به ملت ملطی مانند زمان گذشته انجام میشود و بناهای باشکوه دوره ، باروک ، هیئت های سیاسی ، خراجی را بنا داده است .

سلسله کوه های آلپ اطریش ، از غرب اطریش شروع میشود و تا شرق آن امتداد می یابد قلل مرتفع این رشته کوه ها که ارتفاع آنها گاهی تا ۳۰۰۰ متر از پهنای بیشتر میرسد در غرب این کشور قرار دارد دو جنگل بزرگ اطریش عبارت است از « برگن ووالد » و « وینروالد » با جنگل وین که اولی در قسمتهایی که ارتفاع آلپ رفته رفته کمتر شده و مساحت دریاچه ، گتاسی می رسد روئیده است و دیگری تا جنگل قمارسپان در بخش شرقی ، امتداد دارد علاوه بر آب های منتهی از دانوب رودخانه های متعدد دیگری هم در این سرزمین جریان دارند .

جمهوری فدرال اطریش مساحتی در حدود ۸۲۸۵۰ کیلومتر مربع دارد و جمعیت آن هم اکنون بالغ بر ۸ میلیون نفر بوده و از نظر اقلیت ترکیب یافته است شهر های مهم آن عبارتند از : لنتز ، سالزبورگ ، اینسبروک ، گراز ، وینتر ، وین که پایتخت و مرکز تجارت کشور است تقریباً ۷ میلیون نفر جمعیت دارد .

از بین ۸ میلیون جمعیت اطریش ، ۹۹ درصد آن بر زبان مادری آلمانی صحبت میکنند و از نظر مذهبی ، ۹۰ درصد کاتولیک و بقیه رومی پروتستان ، یا دارای عقاید دیگری هستند (در شماره بعد درباره فعالیت های اساسی در این سرزمین بحث خواهیم کرد)